

დროება

შანი განსახლებისა

სტრიქონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართლის რუსულს და სხვა ენებზედ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს დასახეულად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდს ავტორს.

რედაქცია
სიმონსონოვის ქუჩაზედ, ნაზაროვის სახლში, პირ. ველ კლასიკურ გიმნაზიის უკან.
ხელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлисъ, 1-я редакцію «Дროება»
«დროების» ფასი
მთელის წლისა . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

ბამოლის უძველ დღე ორშაბათს ბარდა.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკა

მიიღება ხელის. მოწერა

მომავალ 1884 წლისათვის გახეთს

დროებაზედ

თბილისში, «დროების» რედაქციის კანტორაში, სიმონსონოვის ქუჩაზედ, ნაზაროვის სახლში. პირველი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ბუღვართან.
ბათუმში, წერა-კითხვის სკოლის მასწავლებელ მ. ი. ნათაძესთან.
ბორჯომში, საზოგადოების დეკანოზი, ალალო თუთაყვითან.
ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: В. Тифлисъ, съ редакцію «Дროება».

ფასი ხელის-მოწერისა:

წლით (12 თვით) — — 9 მან.	6 თვით — — 5 მან.
11 თვით — — 8 მ. და 50 კ.	5 თვით — — 4 მ. და 50 კ.
10 თვით — — 8 მან.	4 თვით — — 4 მან.
9 თვით — — 7 მ. და 50 კ.	3 თვით — — 3 მან.
8 თვით — — 7 მან.	2 თვით — — 2 მან.
7 თვით — — 6 მან.	1 თვით — — 1 მან.

სოფლის მასწავლებელთათვის წლით—7 მან., 6 თვით—4 მან., 3 თვით—2 მან.

ხვედრი ფული ხელის-მომწერმა გაზეთის დაბარებისათვის უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში.

ტელეგრაფი

(ჩრდილოეთის სააგენციოსა.)

6 ნოემბერს.

კატარაში. გუშინ მრავალმა ხალხმა გააკვირა ორი მოგზაური

ჭრანტუნი. გრაფი შალონი და ბარონი ბენუა მეშენი; ესენი შუა აზიაში მოგზაურობდნ და ეხლა თავის სამშობლოში ბრუნდებიან. გამომთხოვების დროს მოგზაურთ რამდენჯერმე მოიგონეს მადლო-

«დროების» ტელეგრაფი, 9 ნოემბერს.

ლიტერატურული შენიშვნები

(«ახილად» «ივერია» № IX, სექტემბერს).

წარსულ წერილში ჩვენ დავბრუნდით მკითხველებს ცალკე ვრცლად მოლაპარაკებას შესახებ «ივერიის» უკანასკნელი წერილისა («ახილად»), რომელიც ფრიად შესანიშნავია, როგორც თვით პოლემიკური ხასიათით, აგრეთვე «ივერიის» რედაქციის მსჯელობით. შიშველესად ჩვენ შევხებებით «ივერიის» წერილის პოლემიკურს მხარეს, რომელიც «დროებას» შეეხება, ჩვენს გაზეთში წარმოთქმულ აზრებს სხვა ფერსა სდებს და სრულიად უსამართლოდ სცხებს ჩიჩქსა ჩვენს რედაქციასაც. მთ უფრო საჭიროდ მიგვაჩნია ამ საგანზე ლაპარაკი, რომ სამერმისოდ აილაგმოს თავი «ივერიის» რედაქციამ და თავდაპირველად ესაუბროს თავის მოძმეთ.

მე ლონისძიება ეხმარა კეშმარიტი აზრის მოსაგერებლად.

ჩვენ ვიცით, ბძანებს. «ივერიის» რედაქცია, რომ მას აქეთ, რაც ეხლანდელი რედაქტორი «დროებისა» მოშორდა «ივერიას», «ივერია» რაღა ჩლავი უნდა იყოს. იქნება «ივერიის» უფარვისობა მართო ამ მიზეზს უნდა მიეწეროს, მაგრამ ესეც კი უნდა ითქვას, თუ სამართლიანად ლაპარაკი გვინდა, რომ იმისთანა უხვირო ნომრები «ივერიისა», როგორნიც ეხლა ამ ბოლოს დროს გვინახულნია (?), უწინაც ყოფილა. მაშასადამე, უხვირობა ამ ჟურნალისა სხვა მიზეზებზედაც უნდა იყოს დამოკიდებული და მკითხველისათვის დაგვიომია ამ აუცილებელის მიზეზის გამოცნობა. მერმე «ივერია» მოჰყვება ლაპარაკს «იალაღესეირნობაზედ, მკურნალზე და სხვ.

«ივერიის» რედაქცია ცდილობს ახსნას თვისი ჟურნალის შებორგება სხვა-და-სხვა აუცილებელი პირობების ზედ გაუღენით. პრ გვესმის, საიღამ გაახსენდა «ივერიას» ესე ყოველივე. ჩვენ შეძლებისა-და-გვარად გარკვევით ვლაპარაკობდით ჩვენს წერილში შესახებ «ივერიის» დამაბრკოლებელი მიზეზებისა და ერთი სიტყვაც არ გვიხსენებია, აზრათაც არა გვეჩინია ის გარემოება, რომელსაც გაცხრით სწამებს «ივერია» «დროებას». «ივერიის» შეწამება მაშინ იქნებოდა საფუძვე-

ბით გენერალი ჩერნიაევი, რომელმაც დიდი შემწეობა გაეწია მათ მოგზაურობაში.

განუ. რუსეთის იმპერატორის ბძანებით გუშინ მოვიდა აქ გერმანიის მემკვიდრე პრინცის მისასალმებლად ადმირალი ჩემიშევი ორი კორვეტით.

საზოგადოების საუბრადღებოდ.

თბილისი, 8 ნოემბერს.

შნო არავისთვის არც გასაკვირვებელია და არც იშვიათად სანახავია, რომ ქალი არათუ თავს იჩინდეს, თითქმის მთელი ოჯახი იმის ნაპუსავარს შესტკეროდეს. მშრომელნი ქალნი უმთავრესად მასწავლებლობას და აღზრდას ჰკიდებენ ხელს; გაჭირება ნებას არ აძლევს სხვა გზის გაკვლევისას და ამას გარდა ქალები ბუნებითვე მიილტვიან ამ ხელობისადმი. ამის მაგალითად შეგვიძლიან დავასახელოთ ამერიკა და უმეტესი ნაწილი მეროპისა. მადაქარბებულნი არ იქნება ესთქვათ, რომ თბილისში ყოველ-წლივ ოც-და-ათამდის მასწავლებელი ქალი ემატება. ღლითი-ღლე

მათ შ.რ.მას ფასი აკლდება, რადგანაც ისე გაჭირებულნი და ხელ-მოკლედ არიან, რომ ყველა პირობებს უნდა დათანხმდნ და უმადურს ბედს დაემორჩილონ. ბევრნი მათგანნი ქალაქის ერთი ბოლოდამ მეორე ბოლომდე უნდა გავიდნ ყოველ ცისმარე ღლეს და დილის რვა საათიღამ ორ საათამდის თავი შეაკლან თვეში 15 მანეთს. ზაფხულობით ხომ სრულებით უნუგეგმოდ რჩებიან, რადგან სასწავლებლების უმეტეს ნაწილში ზაფხულობით ჯამაგირს არ აძლევენ.

რა საშუალებით შეიძლება მშრომელს ქალს ხელი ისე გაეუშართოთ, რომ ერთი ორი თვე შეეძლოს თავის დარჩენა, ვიდრე შრომის წახევიარ ფასს მაინც შეაძლევნ? აუადმყოფობის დროს და გაჭირებაში როგორ იშოვოს იმან სესხით ფული ცოტა ხნობით მაინც, როგორ გაუადვილონ საზოგადოებას მასწავლებლის შოვნა და მასწავლებლებს გაკვეთილებისა, რომ ორივე მხარე კმაყოფილი დარჩნ და არ მოუნდეთ კარ-და-კარ სიარული?

ჩვენ როგორც ვიცით, ამ კითხვების გამოკვლევაში არიან ის პირნი, რომელთაც სურთ შეადგინონ საზო-

რიგინი პოლემიკა აუცილებელი თვისებაა რიგინი ჟურნალისა, ურიგო კი მისი დამამკირებელი და მისთვის მიანებელია. ძილდე ვიტყვი, რომ ჩვენ არ გვესმის—თუ რა მანქანებამ აიძულა «ივერია» მისთვის არა-ჩვეულებრივი პოლემიკური საშუალება ეხმარა «დროების» წინააღმდეგ!

«ივერიის» წერილის («ახილად») ის ნაწილი, რომელიც შეიცავს ისეთს საუბროვო პოლემიკურს ნიმუშს, სრულიადაც არ შეეხება იმ საგანს, რომელზედაც სჯის მისი ავტორი; პოლემიკა მხოლოდ ზედ წაბმულია თავის დასაცველად, მაგრამ ამ განზრახვას სრულიად ამაოდ ჩაუვლია. შნო შეუდგეთ სჯას იმ საგანზე, რომელსაც ჩვენ შევხებთ ჩვენს წერილებში და რომელმაც, სხვათა შორის, ალაპარაკა «ივერია». ეს საგანი არის ქართული ენის განვითარების საქმე, რომელიც ერთობ საფულის-ხმიერო საგანია ყველა ქართველისათვის; ამიტომაც ჩვენ ვეცდებით გულდასმით და ბეჯითად მოვილაპარაკოთ იმის გამო და გამოგესაუბროთ «ივერიას», რომელსაც ზოგიერთ ჩვენი აზრები არ მოსწონებია და თითქმის სასაცილოდ გაუხდია. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ «ივერიას» მეტი წინდახედულობა და სიფთხილე ჰმართებდა ამ დიდ-მნიშვნელობიანი საგნის გარჩევისათვის და თუ ჩვენთან ბაასი უნდოდა, უნდა დაერღვია ჩვე-

გადღობა აღმზღელთა და მასწავლე- ბელთა ქალთა შორის. იმედია, ყვე- ლა განათლებული და კაცთ-მოყვარე თანაგრძნობით მიეგებება და შემწე-ობას გაუწევს ამ მომავალ ნორმ სა-ზოგადოებას და დასაწყისშივე ყურა-ღღობას არ მოაკლებს.

ზინაური ძროხისა

ზენ შვიტყუთ, რომ, გარდა ბ. ფ. ქორძისა, ქართული ხალხური სიმ-ღერების ნოტებზე გადაღებას შესდგო-მია აგრეთვე ბ. ივანოვი, აქაური მუსიკა-ღერის სკოლის დირექტორი. დიდი ხანი არ არის, რაც ბ. ივანოვი რუსეთიდან გადმოიყვანეს, მაგრამ ამ მისთვის უცხო საქმეს ისე ერთგულად და სიყვარულით მოჭკიდებია და ისე მშვენივრად გადაუ-ღია ზოგერთა სიმღერები, რომ მუ-სიკის მტკიცებით დიდის ქებით იხსენიე-ბენ მის შრომას.

ზუგდიდის ახალს მასწავლ. უფ-როსს, რომლის ენერჯიასაც ისე აჭებდენ ქურდობისა და ავანზავობის მოსპობაში, განუზრახს თავის მასწავლაში ყველა სოფ-ლის სკოლების გაუქმება და სამაგიეროდ ზუგდიდში ერთი დიდი სასწავლებლის დაწესება. მასწავლ. უფროსი იმიტომ აზი-რობს თუმაჲ ასე მოქცევის, რომ დაწე-მუნებულა, — მითამ სოფლის სკოლებს არაფერი სარგებლობა არ მოჭქნდეთ.

ნი ძირითადი წინადადებანი, რომელ-ნიც ჩვენს წერილებში დავადგინეთ. მაგრამ «ივერიას» ესრეთი საშუალო-ბა არ უხმარია. მას საუკეთესოდ უცვნია აქა-იქ ხელის წაკვრა ჩვენი წერილებსათვის და ჩვენი აზრების უარყოფა. ამ საშუალებით კი ქურ-ნალი, ან გაზეთი ვერასოდეს ვერ მიადწევს თავის წადილსა.

შესახებ ქართული ენისა ჩვენ ვა-მბობდით, რომ ის სხვა-და-სხვა უცხო დროსა ყოფილა სხვა-და-სხვა ენების გაყვლის ქვეშე: რომ ჩვენი მწერლობის და მეცნიერების წარმო-მადგენელი იქნდნენ სწავლა-განათ-ლებას უცხო ენებზე და ხშირად უცხო ქვეყნებში. ჩვენ ვამბობდით, რომ ამ გარემოებას არ შეეძლო არ ჰქონოდა შესამჩნევი გავლენა ჩვენს მწერლობაზე და ქართული ენის გრა-მატიკაზე. ჩვენ იმ აზრისანი ვიყავით და ვართ, რომ ყოველის ენის გან-ვითარების პირობები მრავალნი არიან; ყოველის ენის წარმატება დამოკიდე-ბულია თვით ხალხის ისტორიაზე, სწავლა-განათლებაზე და მწერლობა-ზე და ეს გარემოება მით უფრო მძლავრია, რაც ხალხი მცირედ არის შეკავშირებული სხვა უცხო ხალხთან და სხვა-და-სხვა მიზეზებისა გამო უც-

ვას. «კავკასია» სწერენ ოზურ-გეთიდან, რომ იქ მისულა საქართველს ექსპანსია და ძალიან მოსწონებია იქაუ-რი სასულოერო სასწავლებლის შენობა და ეხო, რომელიც სასულოერო წოდე-ბამ თ. გრიგოლ გურიელისაგან ძალიან იაფად შეიძინა; ექსპანსიას აუხსნია სამ დღეაღუბისათვის, რომ ესე იაფად შეიძინა ამისთანა მშენებელი ადგილისა და შენობისა თ. გრიგოლ გურიელის მსრიე შეწირულობად უნდა ჩაითვალო-სო. წარჩინებულ ზირო უთხოვრიათ ექ-სპანსიისათვის გურიის ეპარქიის დამტ-ციკების თაობაზე და ექსპანსიისაგ იმე-დი მიუცია, თუ კი საზოგადოება ზო-გერთა ხარჯს თითონ ივისრებსო, მაგ. ეპისკოპოსის სახლისათვის, კანცელა-რიისათვის და სხვ. იხსენებსო.

«დროების» კორექტიონი.

დ. შვირილა, 3 ნოემბერს. თუმცა ხშირად ყოფილა «დროების» ფურ-ღები ჩვენებური ამბებით გადაჭრებუ-ლი, მაგრამ გული არ მითმენს კიდევ არ მოგვერთოთ ორიოდ სიტყვა ჩვენს წარმოსადგენსათგ მხელს მდგომარეობაზე, რომელ ნაკლებობას უნდა მითითოს გარდა, რომელს ერთს გადაურჩეს: ქალა-ქის უფარობას, რომელიც სულ ადვი-ლად ასაცილებელია ახლანდელს ნავთის იაფობაში, დუქნების წინ ბანძურობას და სიმუწავლეს, თუ ზოგერთა თავზედ-ხელაღებულ ვაჭარბობებს, რომელთა

ხო ზედ-გაყვინას მოკლებულია. მაგ-რამ თუ უცხო ხალხის გაყვინა აუ-ცილებელი ყოფილა, უეჭველია, რომ ეს გარემოება ასე თუ ისე იმოქმე-დებდა ენაზე და მის მწერლობაზე, მეტადრე მაშინ, თუ ზედ-გაყვინის მქონე ხალხი სწავლა-განათლებით უფ-რო მაღლა მდგარა. ამ შემთხვევაში მუშაობს იგივე კანონი, რომელიც მოქმედებს უცხო ზნე-ჩვეულების შე-თვისებაში, პოლიტიკურის წეს-წყო-ბილების გადმონერგვაში; ერთი სიტ-ყვით, ზედ-გაყვინა ისეთი პირობაა, რომელიც, უეჭველად, უნდა მოქმე-დებდეს იმ საგანზე, რომლისადმიც მიმართულია. ჩვენი ხალხი რომ ხში-რად ესრეთს პირებებში ყოფილა მოქ-ცული, ცხადია, და ვერაფერ წინა-აღმდეგს ვერას იტყვის. მა წინადადე-ბა ჩვენ წარმოვსთქვით წინააღმდეგს წერილებში, და «ივერია» მას სრუ-ლიად არ შეჭებია, თუმცა ეს მის-თვის ერთად საჭირო იყო. ცხადი უნდა იყოს ყველასთვის, რომ უც-ხო ხალხი, თუ კი ისტორი-ულ პირობების გამო მას კავშირი აქვს რომელიმე ხალხთან და თუ ის ამ უკანასკნელზე მძლავრია, მოქმე-დებს მეორეს ზნე-ჩვეულებაზე, პო-ლიტიკურს წეს-წყობილებაზე და სხვ.

წავლობით ჩვენში ზოგს თავი პიქს-დამტყუელი და ზოგი სამუდამად და-მხინჯებულია. არა, პრისტივი კი გავ-ლაუთ, მაგრამ კვირაში ან ორ კვი-რაში ერთხელ ვერ ნახავთ მას ქალაქ-ში; მაგრამ ვერ გაკამტყუნებთ, რადგან თვითონ ხიდს გადამ სცნობრებს, ხიდი წამსდარია და პარამზე სიარულით რად უნდა შეიწუხოს თავი. მხოლოდ კვირას დღეს შეკიდებთან ხასოთ ეს ვაჭარბო-ბა ხაზარში გამოსული; აქა-იქ შემბინ-დება დუქნებში და ჰგობს უფროს: «აქ შენ უბილეთო ბიჭი არავინ გეგადესო, რა დროს უბილეთობია, რომელსაც აქა-ურმა ბილეთობაზე სრულიად აკვიგლეს და ხმის გამკეში კი არა ჰქვით. ეს ჩემი სიტყვები რომ ფუჭი არ გეგონოთ, რა-მოდენსამე ჩემს თვალ-წინ მომსდარ ქაჭტს დავასახლებ.

გუშინ საღამოს მომისდა აქაურ აფე-თქაში შესულა, სწორედ ბაჯონზე ვი-ყავ, რომელიც შემომესმა ერთის თავ-ზარ-დაცემული ხმა: «არაქა მიშველეთ, მომეღესო, მომეღესო!» გაიხსენა და რას ვხედავ: წინ მობრია ვიღაც თავ-სისხლია-ნი და უკან გაშეშებული ხანჯლებით მოსდევს. ჩავარდა მასწავლ. ბიჭს და აი-რა შეეიტყე: ეს დატრიალი კაცი არის აქაური ხარაზი, რომელსაც ამ ორი სამი თვის წინად რაღაც ღამაზავი მოსვლია აქაურ აზნაურებთან, ი. ც — შეილთან და დ. ქ — შეილთან; ამ ბატონებს, რადგან იქვე ვერ მიუგიათ შესაფერი ვასუსი, დამუჭრებთან და დღეს ბასუსით შეზარ-ხმებულნი უმიზეზოდ დასცემიან თავ-სა და რამდენსამე ადგას სასტიკად და-უჭრიათ. საბრძლო ხარაზმა უარულს

მთუ კი უცხო ხალხის ზედ-გაყვინა მოქმედებს ყოველსავე ამაზე, მაშასა-დამე ცხადია, რომ იმავე კანონს ექ-ვემდებარება ენაც, რომლის წარმა-ტება ისეთსავე კანონს ემორჩილება, როგორც ხსენებული საგნები. ჩვენ შეგვიძლოა ჩვენი აზრის დამტკიცება მრავალი მაგალითებით საზოგადო ისტორიიდან, მაგრამ ეს ისეც ცხადია. ნათქვამიდან შეგვიძლიან ის დაესკ-ენათ, რომ ხალხის ისტორიაში მოქ-მედობენ თვით ხალხის საკუთარი ელემენტები და უცხო ხალხთან კავ-შირი, თუ ღი ეს უკანასკნელი აუცი-ლებელი ისტორიული მოვლენაა; ხალხთა ერთმანერთზედ ვაყვინა, სხვა-თა შორის, ისტორიული მოქმედი ძალაა, რომლის უარყოფა ყოველად შეუძლებელი საქმეა.

მთუ კი ეს მსჯელობა შეუფერეთ ჩვენს ისტორიას, ცხადი იქნება, რომ მრავალი თვისება ჩვენის ისტორიისა და ცხოვრებისა აიხსნება მხოლოდ უცხო ხალხთა ჩვენზე ვაყვინით. და თუ ეს ასეა, ისიც ცხადი იქნება, რომ ენაც, რომელსაც ერთობ მჭიდრო კავშირი აქვს ხალხის ისტორიასთან და ცხოვრებასთან, უცხო ზედ-გა-ყვინის ქვეშ იმყოფებოდა. ეს წინა-დადებაც უეჭველი უნდა იყოს, თუ მოვიგონებთ ჩვენი სწავლა-განათლე-

ბური უძახა, მაგრამ ამ უარულს ხანთ-ღითაც ვერ იპოვინათ; მისწავლ. რომელიც იყო, თითონ მასწავლ. უმეცროსს სასა-ღებედ და იქვე უგონობლად დაქცა. შემდეგ დამნაშავე დაიჭირეს, მაგრამ რაღა დროს! იქნება დღეს ან ხვალ და-ჭერილი ისევე თავისუფლად დასაქონო-ბა; ჩვენ დაბის პრისტივებზე, რომ-გორც მრავალი სხვანი, არამედ თუ ამით-თანა დამნაშავენი, არამედ კაცის მკვლელე-ბიც.

აი კიდევ მეორე ამბავი: ამას წინად გამკვარდა ვიღაც სოფელი ბიჭი, დაერია ხალხს დანით და კინაღამ არ დატყუა, რომ მედუქნებს არ დაუჭირათ; სად იყო ამ დროს პატრონი? რამდენი ამისთანა შემთხვევაა ჰხდება ამ ჩვენს დაბაში, მაგრამ ურასაც არავინ იბერტ-ყავს.

რუსეთი

— «პეტროგრადის უწევების» სიტყვით, ამ დღეებში სახელმწიფო რჩევა განიხი-ლავს რეინის გზების ნორმალურ წეს-ღებას.

— უწმინდისის სინოდის ობერ-პრო-კუროს წინადადება მიუცია სამასწავ-ლებლო კომიტეტისთვის, რომ სასუ-ლოერო სემინარიებში მისაღები კვლე-ნების წესი შეიცვალასო. ამ დღეებში კომიტეტს განუხილავს ეს საქმე და გარ-დაუწყევტია, რომ ხსენებული კვლევები

ბის ისტორიას. ჩვენი ძველი მწერ-ლობა მდიდარი იყო სხვა-და-სხვა თხზულებების თარგმნებითა, რომელ-ნიც დღითი-დღე მოქმედებდნენ ჩვენს ენაზე. როგორც მოვიხსენიეთ, ჩვენი მწერალნი და მეცნიერნი ხშირად სწავლობდნენ უცხო ქვეყნებში და ეს გარემოება უსათუოდ იმოქმედებდა მათს ნაშრომ-ნაღვაწზე; მაშასადამე, უეჭველია უცხო ენების ზედ-გაყვინ-ა ჩვენს ენაზე, ისიც უეჭველია, რომ ეს ზედგაყვინა უმეტესს ნაწილად სა-სარგებლო იყო ჩვენთვის, რადგანაც სწავლა-განათლებაში დამოკიდებულ-ნი ვიყავით უფრო დაწინაურებულს ხალხებთან და რადგანაც ამ ზედ-გაყვინას ეროვნების შემმუსრავი მძლავრი და სისტემატიური ხასიათი არა ჰქონია. შოველივე ესე შეურყე-ველად ჩაითვლება და ეხლა იბადება კითხვა, თუ რაში უნდა იხატებოდეს უცხო სწავლა-განათლების ზედ-გა-ყვინა რომელსამე ენაზე.

(დასასრული ხვალ)

შეიკვალდა უფრო სსსტიკი გამოცდით, როცა ემაწილება სსსუფირო სსსწავლებლებში კურსს ათავებენ, და იქ შეგირდებს, რომელნიც სემინარიაში გადაყვანის ღირსნი იქნებიან, მიერით ხოლმე მოწმობა, რომ მათ უფლება აქვს სემინარიაში შესულიყ.

— **ქილიანდაძმად,** როგორც უკვლავს მთელი იმპერიის პრეზიდიუმში, უფროს-გაზრეუბი ტრენურის ნება დათვით გამოდანი; ესეა, როგორც გაზ. «რუსი კურირი» კვტუბანებს, ქილიანდაძმა დრო გამოშვებითა და უკვლავ-დღიური გამოცემების წარმომადგენელთა ქილიანდაძის სენატის მიერ უოსონათ უმაღლესის მთავრობისთვის, რომ იქაურს უფროს-გაზრეუბსაც ისეთივე თავისუფლება მიენიჭათ, როგორც შეტრებურგის და მოსკოვის უფროს-გაზრეუბსაც აქვს. ამ უმაღლესობის გამო უმაღლესს მთავრობასაც განკარგულება მოუხდენია და ქილიანდაძის სენატისთვის მიუხდვია განსჯის მან იქაური ტრენურის წესები და თავის დასკვნას წარმოუდგინოს.

— **სახელმწიფო** რჩევა ამ მოკლე სსსში განხილავს სსსხედრო მინისტრის მოხსენებას თურგის და კუბანის კურების გაერთების შესახებ.

სეთისთვის, მაგრამ რუსეთს უფროდება ამ მიუქვეყნა ამ თხოვნისთვის.

— **ბურღინის** გაზრეუბი დიდს პოლიტიკურს მნიშვნელობას აწერენ გერმანიის მემკვიდრე პრინციის მადრიდში წასვლას. ზოგი მათგანი იწერება: «საფრანგეთში მისვლებიან პრინციის მადრიდში წასვლის მნიშვნელობას; თუ მემკვიდრე პრინცი მართლაც წავიდა *), ეს იმის ნიშანი იქნება, რომ ბურღინში დასწმუნებულნი არიან ესპანიაზედ ამ შემთხვევაში ჩვენ ვხედვთ გერმანიის გავლენის გაძლიერებას და საფრანგეთის დამცირებას, ამისათვის სსსსაფრთხილთ კვებებით მას». ზოგი კიდევ ამბობს: «საკვირველად ის შემთხვევა, რომ გერმანიის მემკვიდრე პრინცი სწორედ დიუტერის დღეობის მეორე დღეს მიდის კარლი V-ის მემკვიდრის სსსსავად, იმ კარლის მემკვიდრისა, რომელმაც დიუტერი განდევნა თავის საბაძნებლოდამ დაამარცხა პრეტსტანტუბა მიუღებურგთან და დაიხურა კატრის-ბურგი — სსსმობლო დიუტერისა. ესეა გი მემკვიდრე დიდის ფრანგისისა დიდის ამბით შევა ესკურიალში და კარლი V-ის და ფილიპე II-ის დედა-ქალაქში».

«დროების» ფოსტა.

ლ. რ—ზ—ს თქვენი «ქვენი» ვერ დაიბეჭდება.

შეშარს. ბლ. ჩ—ივი საკმაოდ გამოაშვარავეულია; ყველამ იცის, რა მნიშვნელობაც აქვს ხელქვეითობის უფროსის ქებას. მეტი დაპარაკი ამაზედ ჯერ-ჯერობით საჭირო არ არის.

ხუნწარის. თქვენ ნახევარ წლითა გქონდათ (5 მან.) გამოწერილი და ვადა ივლისში გაგთავადათ.

ი.—(—) შეილს. თქვენი გამოცანები ხალხური არ არის. ძალიან მაღლობელი დაგრებით, თუ «დროების» 211 №-ში დაეჭვილო ლექსებისთანა ხალხურ ლექსებს კი. ბევრ გამოვიგზავნიო.

შრ. (—) ეს. რედაქციადამ ხელ წაწერე-ბი არავის არ უვარდება ხელში.

*) ტელეგრაფიკით ვიცით, რომ გერმანიის მემკვიდრე პრინცი უკვე წავიდა მადრიდში

დოდბერიძისა, მარიამ სიმონის ასულის, კოლონეტიკი-სოფელის მემულისა: სოფელსა ბაშს სახნაფ-სათესი და ტყე, 46 1/2 დესიატ. მისივე; სოფელთა შარცხანაყანეის, ბაშს და იანეთს სახნაფ-სათესი, ტყე და სათიბი, 132 1/3 დესიატ.

ქაჯაიასი, ბიორგი ტარიელის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ქაჯანს ეზო, ზვარი, სახნაფ-სათესი და ტყე, 7 დესიატ. 800 კვადრ. საყ.

ლორთქიფანიძისა, დავით ბეკოს-ძის, თავადისა: სოფელსა ახალ-ბედისოულს ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 164 დესიატ. 2280 კვ. ს.

მემკვიდრეთა თავადის მლასა ბესარიონის-ძის **ლორთქიფანიძისა:** სოფელს მთიშკეთს სახნაფ-სათესი, 91 დესიატ. 1390 კვადრ. საყ.

მურადოვისა, თომა პაულეს-ძის, მოქალაქისა: მეთაისის მახლობლად, წყალ-წითელს პირზე სახნაფ-სათესი და ტყე, 12 დესიატ. 1800 კვადრ. საყ.

პრინციისა, ნიკოლოზ პეტრეს-ძის, პოლკოვნიკისა, და ნოვოსელსკისა, ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძის, ტაინი სოვეტნიკისა: ტყიბულის აგარს სახნაფი და ტყე და საბალახე ქვა-ნახშნრითურთ, 204 დესიატ. 377 კვადრ. საყ.

სტურუასი, ნიკო ხოსიას-ძის, გლეხისა: სოფელსა ძულაშს ეზო, სახნაფ-სათესი და ტყე, 4 დესიატ. 1510 კვადრ. საყ.

მემკვიდრეთა აზნაურის ბესარიონ ანდრია-ძის ხელთუფლიშვილისა: ბანოჯის აგარს სახნაფ-სათესი და ტყე, 36 დესიატ. 360 კვ. საყ. **წულუკიძისა,** მონსტანტინე დავითის-ძის, თავადისა: დაბასა ხონს ეზო ზვარი და სახნაფ-სათესი, 15 დესიატ.

ჩახუნაშვილებისა, ბოხნუა ლაზარეს-ძის და ბესარიონ ბოხნუას-ძის, გლეხისა, სოფელსა სალომინაფოს ეზო, სახნაფ-სათესი და ტყე, 4 დესიატ. 600 ძვადრ. საყ.

ქანდინოვისა, ანა ნიკოლოზის ასულის, ნადვორნი სოვეტნიკის მემულისა: სოფელთა წინაველს, შოგნარს და ბოდოგანს ეზო, ზვარი, სახნაფ-სათესი და ტყე, 26 დესიატ. 600 კვადრ. საყ.

მემკვიდრეთა აზნაურის სიმონ ივანეს-ძის მესხისა: სოფელსა რიონს ეზო, სახნაფ-სათესი და ტყე, 16 დესიატ. 750 კვადრ. საყ.

მემკვიდრეთა აზნაურის სიმონ სპირიდონის-ძის მესხისა, აზნაურისა სოფელსა რიონს ეზო, ზვარი სახნაფ-სათესი და ტყე, 25 დესიატ.

ნიკარაძისა, დიმიტრი აბესას-ძის, თავადისა: სოფელსა ზედა-მალლას სახნაფ-სათესი და სათიბი, 95 დესიატ. 1990 კვადრ. საყ.

მისივე: სოფელსა საყულიას სახნაფ-სათესი, 20 დესიატ. 1400 კვ. საყ.

ნიკარაძისა, იოსებ აბესას-ძის, თავადისა: სოფელსა მალლას ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 34 დესიატ. 406 კვადრ. საყ.

ნიკარაძისა, მიხაილ დიმიტრის-ძის, თავადისა: სოფელსა მალლას ეზო და სახნაფ-სათესი, 18 დესიატ. 450 კვადრ. საყ.

აგიაშვილისა, ბიორგი თიმიურაზის-ძის, თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს ეზო, ზვარი, სახნაფ-სათესი და ტყე, 114 დესიატ. 1931 კვადრ. საყ.

აგიაშვილისა, სიმონ ბებეს-ძის, თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს სახნაფ-სათესი, 18 დესიატ. 1800 კვადრ. საყ.

აგიაშვილისა: მაიხოსრო, მონსტანტინე და სიმონ ბებეს-ძეთა, თავადთა: სოფელსა ტყაჩირს სახნაფ-სათესი და ტყე, 33 დესიატ. 1800 კვ. ს.

აგიაშვილისა, მაიხოსრო ბებეს-ძის, თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 28 დესიატ. 1200 კვადრ. საყ.

კიკიანისა, ანა შირანის ასულის, აზნაურისა: სოფელსა პატრიკეთს ეზო და სახნაფ-სათესი, 9 დესიატ 695 კვადრ. საყ.

კიკნაძისა, ბიორგი ზურაბის-ძის: სოფელსა დიშს სახნაფ-სათესი და ტყე, 19 დესიატ. 300 კვადრ. საყ.

ქეთათელაძეთა, მეგენი და ტარასი სოფრომის-ძეთა, აზნაურთა: დაბასა ხონს ეზო, სახნაფ-სათესი და ტყე, 8 დესიატ. 1849 კვადრ. საყ.

ლორთქიფანიძისა, ქსარია ბესარიონის ასულის, თავადისა: სოფელსა ზეინდარს სახნაფი 13 დესიატინა 300 კვადრ. საყ.

ლორთქიფანიძისა, სოლომონ მაიხოსროს-ძის, აზნაურისა: სოფელსა დიდ-შახანიშს ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 8 დესიატ. 1388 კვ. საყ.

მესხისა, ირაკლი ბრიგორის-ძის აზნაურისა: სოფელსა ნაფენახეის ეზო, სახნაფ-სათესი და ტყე, 21 დესიატ. 1080 კვადრ. საყ.

მიქელაძისა, მელიქსედე ქონსტანტინეს-ძის, თავადისა: სოფელთა ძულაშს და მრ-წყალ-შვას: ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 17 დესიატ. 1930 კვადრ. საყ.

ხიდიასი, ბიგო დავითის ძის მოვაჭრისა: სოფელსა ბზვანს, ეზო, ზვარი და სახნაფ-სათესი, 1 დესიატ. 2350 კვადრ. საყ.

გოგორიშვილისა, მარიამ მერაბის ასულის, აზნაურისა: სოფელთა იწამოურს და ბზვანს ეზო, ზვარი, სახნაფ-სათესი და ტყე, 9 დესიატ. 675 კვადრ. საყ.

გაბაშვილისა, ნიკო მონსტანტინეს-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ზი-მამტაროს, ბუმათის აგარს, ეზო, ზვარი, სახნაფ-სათესი და ტყე, 40 დეს. 580 კვადრ. საყ.

ლორთქიფანიძისა, მიხაილ ბიორგის-ძის, თავადისა: სოფელსა მალ-ლებას სახნაფ-სათესი, 82 დესიატ. 1200 კვადრ. საყ.

ქუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მაგაულო განმისაგან

ქუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მაგაულო განმისაგან გაგაგოდა საყოველთაოდ აცხადებს, რომ, ბანკის წესდების მე 17 § ძალით, ინიშნებიან საზოგადო ვაჭრობით გასასყიდლოდ სხენებულს ბანკში დაგირავებულნი იმამულნი ქვემო აღნიშნულთა პირთა, წესდებისამებრ ბანკის სახვედრო გადასახადთა მათ მიერ შემოუტანლობისა გამო.

მასყიდვა მოიპოვა მხოლოდ იმ მამულთა, რომელთა მებატრონენი, იმავე წესდების მე 19 § თანხმად, შევსებენ ბანკის სახვედრო გადასახადს და თან განცხადებთა ხარჯებს.

ქუთაისის გუბერნიის, 43 1/2, წლიანნი სესხნი

ა. ქუთაისის მაზრისა, კიკნაველიძისა, სოფრომ მერაბის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მზანს ზვარი და სახნაფ-სათესი, 4 დესიატ. 1800 კვადრ. საყ.

ერისთავისა, ივანე მტკიას-ძის, თავადისა: სოფელთა ამაღლებას, ინა-
შაურს და შუთს სახნავ-სათესი და ზვარები, 67 დესიატ. 750 კვადრ. საქ.
გამურელიძისა, ბესუ მტკიას-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ბორას ეზო,
ზვარი და სახნავ-სათესი, 9 დესიატ.

ბამურელიძისა, ლევან ბორგის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მზხას ზვა-
რი, სახნავ-სათესი და ტყე, 11 დესიატ. 1464 კვადრ. საქ.

გამურელიძისა, იოსებ ბორგის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მზხას
ზვარი, და სახნავ-სათესი, 11 დესიატ 168 კვადრ. საქ.

იოსელიანიძისა, პეტრე ნიკოლოზის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა წყალ-
ტუბოს სამოსახლო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 14 დესიატ. 600 კვ.
საქ.

ქაღანთაროვისა, ლავთ ძარაპეტას-ძის, აზნაურისა: სოფელთა ტყა-
ჩირს და მფიშკეთს სახნავ-სათესი და ტყე, 8 დესიატ. 1026 კვადრ. საქ.

მიქელაძეთა: ლომინ, ლავთ და სოლომონ ბორგის-ძეთა, თავად-
თა: სოფელსა ძულაშს ეზო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 9 დესიატ. 900
კვადრ. საქ.

მიქელაძისა, ალექსანდრე ივარის-ძის, თავადისა: სოფელსა ძულაშს
ეზო და სახნავ სათესი, 10¹/₈ დესიატ.

ნიქარაძისა, მიხაილ რევაზის-ძის, თავადისა: (მამულია გადასული თა-
ვადის სპონ რევაზის-ძის ნიქარაძისადმი საზოგადო ვაჭრობით) სოფელსა
მფიშკეთს სამოსახლო, ზვარი და ტყე, 3 დესიატ.

პანჩელიძისა, ლავთ ივანეს-ძის, გლეხისა: სოფელსა მზხას ეზო,
ზვარი და სახნავ-სათესი, 1 დესიატ. 2100 კვადრ. საქ.

ტოგონიძისა, მარიამ ანდრიას ასულის: ზუმათის აგარს ეზო, სახ-
ნავ-სათესი და ტყე, 10 დესიატ. 889 კვადრ. საქ.

ავიანთიძისა, მკვიბთა ბორგის ასულის, თავადისა: სოფელსა ტყა-
ჩირს სახნავ-სათესი 30 დესიატ.

ქორქაშვილისა, ანა რევაზის ასულის, ძოლოვესკი ასესორის
ქვრივისა: სოფელთა მალაკს და მფიშკეთს სახნავ-სათესი, 22 დესიატ.
1745 კვადრ. საქ.

ლორთქიფანიძისა, მეროსინა ნიკოლოზის ასულის, თავადისა: სო-
ფელსა ტყაჩირს სახნავ-სათესი, 2 დესიატ. 1585 კვადრ. საქ.

ასათიანიძისა, ბიჭია ლავთის-ძის, აზნაურისა: ეზო, სახნავ-სათესი და
ტყე, 3 დესიატ. 2023 კვადრ. საქ.

ავიანთიძისა, მიხაილ ბეკოს-ძის თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს ზვარი
და სახნავ-სათესი, 15 დესიატ. 1251 კვადრ. საქ.

ასათიანიძისა, მიხოსრო ივანეს-ძის, აზნაურისა: სოფელსა სიმონეთს
ეზო, ზვარი და სახნავ სათესი, 3 დესიატ. 1800 კვადრ. საქ.

ავიანთიძისა, მიხაილ ბეკოსოს-ძის თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს ეზო
და სახნავ-სათესი, 114 დესიატ.

ლოლობერიძისა, არკადი სიმონის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ბოჩა-
ჭინაშს ეზო და სახნავ-სათესი, 3 დესიატ. 1417 კვადრ. საქ.

გამურელიძისა, მიხაილ ბეჟანის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მზხას
ეზო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 17 დესიატ. 1404 კვადრ. საქ.

ჯაფარიძისა, მაიხოსრო თეას-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მზხას ეზო,
ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 5 დესიატ. 2000 კვადრ. საქ.

ქორქაშვილისა, მართა ლუარსაბის ასულის, აზნაურისა: სოფელსა
ბაშს სახნავ-სათესი და ტყე, 34 დესიატ. 1480 კვადრ. საქ.

მიქელაძისა, ლავთ პეტრეს-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს ეზო და
სახნავ-სათესი, 3 დესიატ. 1800 კვადრ. საქ.

მანაბელიძისა, ნესტორ იესეს-ძის, თავადისა: სოფ. ტყაჩირს, ეზო, ზვა-
რი, სახნავ-სათესი და ტყე, 12 დესიატ. 2340 კვადრ. საქ.

ნიქარაძისა, ალექსანდრა მერაბის ასულის, თავადისა: სოფ. მფიშ-
კეთს ეზო, სახნავ-სათესი და ტყე, 21 დესიატ. 2304 კვადრ. საქ.

ნიქარაძისა: შამლო, ბეგლარ და მასილ იოსების-ძეთა, თავადთა:
სოფ. მალაკს ეზო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 57 დესიატინა 206
კვადრ. საქ.

სულავასი, ბორგი მამისთავლის-ძის, გლეხისა: სოფ. ბაქსუბანს
ეზო, ზვარი და სახნავ-სათესი, 3 დესიატ. 2250 კვადრ. საქ.

წულუკიძისა, მარტინა მაიხოსროს ასულის, თავადისა: დაბა ხონს
და სოფ. ივანდილს, ჭყვიშს და მადანს ეზო, სახნავ-სათესი და ტყე, 26
დესიატ. 113 კვადრ. საქ.

წულუკიძეთა: ლავთ და ალექსი ბორგის-ძეთა, თავადთა: სოფ. ნა-
მაშვეს ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 46 დესიატ. 1050 კვადრ. საქ.

ერისთავისა, ბორგი ლავთის-ძის, ნადვორნი სოცეტნიკისა: სოფ.
სალომინაეოს და ნოდას სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 31 დესიატ. 1312
კვადრ. საქ.

ერისთავისა, მახუ ლავთის-ძის, აზნაურისა: სოფ. სალომინაეოს, სახ-
ნავ-სათესი და ტყე, 13 დესიატ. 2100 კვადრ. საქ.

მემკვიდრეთა აზნაურის ბაიანა სპირიდონის ასულის ერისთავისა:
სოფ. მზხას სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 10¹/₂ დესიატ.

ქორქაშვილისა, მართა ლუარსაბის ასულის, აზნაურისა: სოფ. ბაშს
სახნავ-სათესი და სამოვარი, 47 დესიატ. 600 კვადრ. საქ.

ლორთქიფანიძისა, მაიხოსრო ლავთის-ძის, კოლოვესკის სეკრეტ-
რისა: სოფ. ლიდ-ჭინაშს ეზო და სახნავ-სათესი, 4 დესიატ. 1200 კვადრ.
საქენი.

მანაბელიძეთა: ნესტორ და ანემპოდისტო იესეს-ძეთა, ბორგი მიხაი-
ლის-ძის, ნატალია ივანეს ასულის და მარიამ სეფეს ასულის, თავადთა:
სოფ. იანეთს სახნავ-სათესი და ტყე, 176 დესიატ. 1652 კვადრ. საქ.

მათივე: სოფ. იანეთს სახნავ-სათესი და ტყე, 406 დესიატ. 192
კვადრ. საქ.

მიქელაძისა, ივანე ნიკოლოზის-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს ეზო
და ტყე, 5 დესიატ. 1500 კვადრ. საქ.

ჩხეიძისა, იოსებ შირანის-ძის, აზნაურისა: სოფ. ლიშს ეზო, ზვარი
სახნავ-სათესი და ტყე, 15 დესიატ. 1800 კვადრ. საქ.

ჩხეიძისა, ივანე ნიკოლოზის ასულის, აზნაურისა: სოფ. შარცხან-
ყანეს ეზო, სახნავ-სათესი და ტყე, 36 დესიატ. 576 კვადრ. საქ.

აჭაბასი: ნიკო და ანდრია ლავთის-ძეთა, გლეხთა: სოფ. ბაშს
ეზო, სახნავ-სათესი და ტყე, 4 დესიატ. 2136 კვადრ. საქ.

ქვარიაძისა, მონსტანტინე ანანას-ძის, აზნაურისა: სალორის და
ქვარიაძის აგარებში სახნავ-სათესი და ტყე, 19 დესიატ. 2143 კვადრ. საქ.

ქეთათელიძისა, ნიკოლოზ ნიკოლოზის-ძის, აზნაურისა: სოფ. წაბ-
ლარის-ხევის სახნავ-სათესი და ტყე, 112 დესიატ. 1200 კვადრ. საქ.

ქორქაშვილისა, ანა რევაზის ასულის, კოლოვესკი ასესორის ქვრი-
ვისა: სოფელთა ბაშს და შარცხანყანეს სახნავ-სათესი, 21 დესიატ.

ლორთქიფანიძისა, პრისკოლა ბესარიონის ასულის, კნენასი: სოფ.
მფიშკეთს სახნავ სათესი, 18 დესიატ. 1152 კვადრ. საქ.

ლორთქიფანიძისა, სკო ლავთის-ძის, თავადისა: სოფ. ჩუნეშს ეზო
სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 34 დესიატ. 48 კვადრ. საქ.

მანაბელიძისა, ანემპოდისტო იესეს-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს ეზო
და სახნავ-სათესი, 28 დეს. 1920 კვადრ. საქ.

მემკვიდრეთა იოსებ ლავთის-ძის ნიქარაძისა: სოფ. მალაკს სახ-
ნავ-სათესი, ტყე და საბალახო, 33 დეს. 300 კვადრ. საქ.

წულუკიძისა, ნიკო სიმონის-ძის, თავადისა: სოფ. საწულუკიძეთს ეზო,
სახნავ-სათესი, ტყე და სამოვარი, 17 დესიატ. 2040 კვადრ. საქ.

ჩარკვიანიძისა, მარიამ ანდრიას ასულის, აზნაურისა: სოფ. შერსაძს
ეზო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 7 დეს. 320 კვადრ. საქ.

მიქელაძისა, მელქისედექ ლომიტრის-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს
ეზო, ზვარი და სახნავ-სათესი, 12 დესიატ. 1860 კვადრ. საქ.

მიქელაძისა, ადმირალ ივანეს-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს ეზო,
ზვარი და სახნავ-სათესი, 12 დეს. 900 კვადრ. საქ.

ჩხეიძისა, ალექსანდრე მერაბის-ძის, და მიქელაძეთა: ბორგი ბეჟა-
ნის-ძის, მელქისედექ ლომიტრის-ძის და მელქისედექ მოხტას-ძის, თავადთა:
სოფ. ჭყვიშს სახნავ-სათესი, 130 დეს. 300 კვადრ. საქ.

ასათიანიძისა, პეტრე მერაბის-ძის, აზნაურისა: სოფ. ხორჩანას ეზო,
ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 4 დეს. 750 კვადრ. საქ.

ავალიანიძისა, ბრიგოლ თომას-ძის, აზნაურისა: ზუმათის აგარს ეზო,
ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 20 დეს. 1693 კვადრ. საქ.

ასათიანიძისა, მიხაილ მასილის-ძის, აზნაურისა: სოფ. მკვიტრს ეზო,
ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 3 დესიატ.

აბაშიძისა, ლავთ მაიხოსროს-ძის, თავადისა: სოფ. სერის ეზო, ზვა-
რი, სახნავ-სათესი და ტყე, 77 დეს. 1076 კვად. საქ.

ლორთქიფანიძისა, ლავთ არჩილის-ძის, აზნაურისა: სოფ. წყალტუ-
ბოს ეზო, ზვარი სახნავ-სათესი და ტყე, 27 დეს. 1152 კვადრ. საქ.

ლადაძეთა: სიმონ, ბიჭია და ბიგო ლაზარეს-ძეთა, გლეხთა: სოფ.
მესხეთს ეზო, ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 10 დეს. 1150 კვადრ. საქ.

წულუკიძისა, ლავთ მაიხოსროს ძის, თავადისა: სოფ. მარჩხაბს ეზო
და სახნავ-სათესი, 7 დეს. 1848 კვადრ. საქ.

წულუკიძისა, ბიგო სიმონის-ძის, თავადისა: სოფ. ძულაშს სახნავ-
სათესი და ტყე, 19 დესიატ. 568 კვადრ. საქ.

ნიქარაძისა, მანუჩარ აბესას-ძის, თავადისა: სოფ. მალაკს ეზო,
ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 90 დეს. 778 კვადრ. საქ.

ბ) შორაპნის მაზრისა.

განჩილიძისა, მანარობელ ბეჟანის-ძის, გლეხისა: სოფ. ძალითს
ეზო და ზვარი, 1 დეს. 180 კვადრ. საქ.

ლეკავასი, იოსებ იესეს-ძის, აზნაურისა: სოფ. სხრა-წყაროს და ზოგ-
რეთს ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 22 დეს. 984 კვად. საქ.

ლეკავებისა: სპირიდონ, თეიმურაზ და შილიპე ბორგის-ძეთა, აზნა-
ურთა: სოფ. ძალითს, სხრა-წყაროს და ზოგრეთს, სახნავი, ზვარი და ტყე,
51 დესიატ. 550 კვადრ. საქ.

ფოკსვერამვილისა: ლევანა და მქოპირა ბოგისას-ძეთა, ბოლახუა
ბიგოს-ძის და როსაპა ივანეს-ძის, გლეხთა: სოფელსა საზანოს ზვარი, სახ-
ნავ-სათესი და ტყე, 45 დესიატ. 1600 კვადრ. საქ.

სალაძისა, ადამ ნიკოლოზის-ძის, გლეხისა: სოფელსა ლილიკოურს
სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 3 დესიატ. 624 კვადრ. საქ.

ჭიშკვილისა, ლათუა და იოსება პატას-ძეთა, გლეხთა: სოფელსა
ჩხურს სახნავ-სათესი და ზვარი, 1 დესიატ. 2100 კვადრ. საქ.

აბაშიძისა, ტარასი მანუშტის-ძის, თავადისა: სოფელთა ზედა-საქარას
და დაბლა-საქარას ეზო ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 21 დესიატ. 2000
კვადრ. საქ.

კიპიანიძისა, აპოლონ მერაბის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ლავთის
სახნავ-სათესი, 11¹/₈ დესიატ.

ლეკავასი, მანტანგ იესეს-ძის, აზნაურისა: სოფელთა ძალითს და
სხრა-წყაროს ზვარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 24 დესიატ.

ლეკავასი, შარსადან იესეს-ძის, აზნაურისა: სოფელთა ძალითს,
სხრა-წყაროს და ზოგრეთს სახნავ-სათესი, ზვარი, ეზო და ტყე, 18 დესიატ.
1850 კვადრ. საქ.

ლეონიძისა, ლავთ ივანეს-ძის, თავადისა: სოფელსა სხრა-წყაროს
ეზო, სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 66 დესიატ. 1200 კვადრ. საქ.

ცქიტიშვილისა, სიმონ იესეს-ძის, აზნაურისა: სოფელსა მარტოტუ-
ბანს სახნავ-სათესი, ზვარი და ტყე, 8 დესიატ. 1237 კვადრ. საქ.

ცქიტიშვილისა, ლომიტრი რომანოზის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა
ზედა საქარას, ეზო, ზვარი სახნავ-სათესს და ტყე, 12¹/₈ დესიატ.

ჩხეიძისა, მელანია მაიხოსროს ასულის აზნაურისა: სოფელსა ლაშქ-